

**V Міжнародна
науково-практична конференція**

**ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ
В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ**

Збірник тез доповідей

Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих
імені Івана Зязюна НАПН України
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Науковий університет імені Етвеша Лоранда (м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща)
Гуманітарно-педагогічний коледж Мукачівського державного
університету**

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

**Збірник тез доповідей
за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції
21-22 жовтня 2021 року**

**Україна, Мукачево
21-22 жовтня 2021 р.**

УДК 37:378.011.3-057.4:316.476(477:4)(043.2)

О – 72

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 8 від 25 листопада 2021 р.)

Рецензенти:

Сотська Галина Іванівна – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з науково-експериментальної роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Козубовська Ірина Василівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи, ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 жовтня 2021 р., Мукачево / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: Вид-во МДУ, 2021. – 348 с.

ISBN 978-617-7495-48-1

У збірнику представлено тези доповідей учасників V Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія: Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Молнар Т. І. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

© Мукачівський державний університет, 2021

БУНДАШ І.В., ТЯГУР В.М.	
ВПЛИВ ТВОРІВ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ.....	71
БУСОВА О.В.	
РЕФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ КНР.....	73
ВІНЕР Г.І.	
ІНТЕГРАТИВНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	74
ВЛК Н.В., ТИВОДАР О.	
ВІТЧИЗНЯНІ АКТУАЛІТЕТИ ОРГАНІЗАЦІЇ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ....	76
ВОВЧОК В.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І.	
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОБ'ЄКТІВ І ЯВИЩ ПРИРОДИ.....	78
ГАВРИЛЕЧКО Г.О.	
БАГАТОГРАННІСТЬ І ГЛИБИНА ВИХОВНОЇ РОБОТИ ПЕДАГОГА В КЛАСІ ГРИ НА ФОРТЕПІАНО.....	81
ГАВРИШКО С.Г., ФЕДИНА Ю.Р.	
ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОЗАКЛАСНОЇ РОБОТИ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	82
ГАЙНАЛІЙ В.В., ЛІБА О.М.	
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ПРОФЕСІЙНОГО САМОРОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ.....	84
ГАРТЛ О.Є., БРИЖАК Н.Ю.	
ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	86
ГЕБЕШ М.М., БАРНА Х.В.	
ПОСЛІДОВНІСТЬ ЕТАПІВ ЗАСВОЄННЯ МУЗИЧНО-ДИДАКТИЧНИХ ІГОР ДОШКІЛЬНИКАМИ.....	88
ГИЧКО М.В., ЛІБА О.М.	
НЕСТАНДАРТНІ ЗАДАЧІ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ.....	90
ГЛАГОЛА О.М.	
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ГУМАННОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ.....	92
ГРАБ Л.М., ФАЗЕКОШ Н.Ю., ЛАВРЕНОВА М.В.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	95
ГРАБ М.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	96
ГРАБ М.В., ЖЕЛЕЗНЯК І.Г., СЮТРИК В.М.	
ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	99
ГРЕЧИН М.М., БРИЖАК Н.Ю.	
ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	101

ВПЛИВ ТВОРІВ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ ЛЮДИНИ

Сучасна розбудова української держави не може залишати без розгляду глобальну проблему відродження національної свідомості українського народу, що полягає насамперед у вихованні громадянина і патріота рідної землі. Створити нову прогресивну демократичну державу, вивести її на шлях динамічного росту і процвітання можуть лише свідомі громадяни, віддані українській національній ідеї, які люблять свою країну, народ, націю та готові служити їх інтересам.

Вчені Д. Антонович, В. Винниченко, О. Воропай, М. Грушевський, М. Гончаренко, Є. Маланюк та ін., виразили думку, що саме в середовищі національної культури з використанням досягнень традиційної педагогіки можливо успішне вирішення проблеми формування творчої, всебічно розвиненої особистості з високим рівнем національної самосвідомості.

О. Духнович, Г. Ващенко, С. Русова, К. Ушинський, В. Сухомлинський, А. Макаренко у своїх працях наголошували на виховання патріотичних почуттів і переконань у процесі залучення дітей до культурної спадщини свого народу через різноманітні види мистецтв. «Мистецтво – величезна сила, здатна пробуджувати почуття гордості за людину. Треба, щоб це почуття пробуджувалося й міцніло у зв'язку з патріотичними ідеями, суть яких розкривається в художніх образах» [1, с. 561]. Тому декоративно-прикладне мистецтво має великі потенційні можливості у моральному, духовному, культурному та патріотичному вихованні підростаючого покоління.

Саме у творах декоративно-прикладного мистецтва, на думку вченої Н. Авер'янової, ми бачимо «...активний синтез, взаємодію та взаємовпливи художньоестетичних та національних цінностей; трансляцію національних цінностей в образносимволічній та емоційно-чуттєвій формі; культурномистецьку репрезентацію національної ідеї як національно консолідуючого та державотворчого чинника; цілісне бачення феномена української національної культури, історичного буття України та українського народу» [2].

Декоративно-прикладне мистецтво можна розглядати як важливу художню цінність, що впливає на людину та виконує численні функції – пізнавальну, комунікаційну, естетичну, виховну, сприяє формуванню світоглядних уявлень, естетичних оцінок, ідеалів, переконань, що регулюють духовно-творчу активність особистості, зумовлюють її ставлення до світу: природи, суспільства, самого себе.

Вивчення творів декоративно-прикладного мистецтва повинно мати національну спрямованість, що передбачає формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, свого народу, шанобливе

ставлення до його культури, мови, народних традицій та звичаїв, які забезпечують духовну єдність та наступність поколінь, а самі вироби нести національний зміст, колорит, що розширює знання підростаючого покоління своєї національної історії, викликає інтерес до вивчення своєї культури, впливає на розвиток смаків, здібностей їх творчості і сприяє створенню оптимальних умов для забезпечення єдності трудового, морального та естетичного виховання, формуванню потреби творити прекрасне власними руками. Поступово опановуючи різні техніки, прийоми виготовлення різноманітних виробів, формуються відповідні компетенції, формуються знання про взаємозв'язок матеріалу, форми й декорування виробів, їхню залежність від призначення, поняття про ритм, рапорт, симетрію, асиметрію, кольорову гармонію.

Створення нових виробів, зразків декоративно-прикладного мистецтва, практична участь у розвитку цього виду мистецтва забезпечує технічними знаннями, вміннями і навичками, формує почуття господаря рідної землі; виховання обов'язків перед народом, рідною землею і Батьківщиною, відповідальності за розвиток своєї мови, культури і духовності

Декоративно-прикладне мистецтво є тим соціальним надбанням кожної нації, в якому знаходять відображення світогляд, традиції, художні та моральні цінності, історія країни та народу, що живе в ній, оскільки будь-яке національне ремесло бере свій початок від того самого коріння, що й сама нація. Поєднуючи в собі практичну та естетичну функції, несучи в собі конкретне вираження художнього генія, художніх прагнень народу, декоративно-прикладне мистецтво стає тим середовищем матеріальної й духовної культури рідного народу, яке необхідне для найповнішого розкриття і розвитку природних здібностей дітей та молоді, їх творчості, ініціативності, становлення індивідуальності, формування неповторного духовного світу, власної активної життєвої позиції, почуттів обов'язку, відданості і працелюбності.

В той же час, слід не забувати про інтегрованість української культури у європейський та світовий простір, формування у дітей та учнівської молоді відкритості, толерантного ставлення до культури, мистецтва, вірувань і традицій інших народів; здатності сприймати українську культуру як невід'ємну складову культури загальнолюдської.

Отже, саме декоративно-прикладне мистецтво є найбільш близьким кожній людині і може стати основою художнього розвитку особистості, оскільки, з одного боку, в ньому відбито минуле, а з іншого – в народному мистецтві упродовж століть були вироблені творчі методи, які складають основу розвитку сучасної народної творчості, у якій формуються світогляд, національна свідомість, естетичні ідеали, моральні цінності, патріотичні та трудові якості особистості, які необхідні для найповнішого розкриття і розвитку природних здібностей дітей та молоді.

Знищення декоративно-прикладного мистецтва та пов'язаних з ним традицій веде до морального, духовного, культурного й екологічного занепаду нації.

Список використаних джерел

1. Сухомлинський В.О. Вибрані твори в п'яти томах / В.О. Сухомлинський. – К.: Радянська школа. – 1977. – Т.3. – С. 649
2. Авер'янова Н. Українське образотворче мистецтво як невід'ємний чинник етнозбереження та націєтворення. / Н. Авер'янова. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: Українознавство. К.: ВПЦ «Київський університет», 2009. Вип.13. С. 18-21.

БУСОВА О.В.

Національний авіаційний університет, Україна

РЕФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ КНР

Китайська освіта нового часу бере свій початок в період радикальних соціальних зрушень століття тому. Однак, напівколоніальний, напівфеодальний стан тодішнього суспільства в Китаї призводив до загального сповільнення розвитку китайського освіти, до його відставання від ходу розвитку світової освіти. Отже, Китай, як одна з країн світу, що бурхливо розвивається, активно реформує свою систему освіти. Визначаючи курс реформ, керівництво Китаю виходить з того, що освіту слід розглядати як фактор розвитку держави, і висуває ряд гасел: «наука та освіта ведуть державу до процвітання», «людський потенціал забезпечить могутність держави», «в розвитку освіти – віч-на-віч до модернізації, до зовнішнього світу і майбутнього» та ін. Реформи, що проводяться в Китаї, є вдалим варіантом перетворень в системі освіти. Вони носять послідовний характер, відображають позиції поєднання розвитку та стабільності, з'єднання сучасних тенденцій, підходів, теорій з власної національною традицією. Все це становить значний інтерес для реформування освіти в інших країнах. У сучасному світі йде напружений пошук нових шляхів розвитку, нових «сміслових» орієнтирів в системі підготовки і перепідготовки педагогічних кадрів, що зумовлює інтерес до вивчення міжнародного досвіду в цій галузі. Освіта, як стратегічний фактор розвитку суспільства і фундамент національної безпеки, передбачає постійне відтворення, планомірне накопичення і надання якісних освітніх послуг на ринку праці. Якість освіти все більше стає основою конкурентоспроможності, провідною силою, здатною забезпечити успіх особистості в умовах глобалізації та інформатизації сучасного суспільства. У сучасних умовах для вищої школи поняття «якість освіти» співвідносять, перш за все, зі створенням потенційних умов для безперервного розвитку і задоволення освітніх потреб особистості в культурно-освітньому просторі. Міністерство освіти КНР в даний час планомірно розвиває систему дошкільного виховання, дбає про те, щоб 3-6-річні малюки відвідували дитячі садки і отримували необхідний для майбутньої навчання життєвий досвід. Соціальний аспект сучасної системи дошкільного виховання неухильно розширюється. Поява нових дитячих садків зажадало необхідної кількості кваліфікованих педагогічних кадрів. У зв'язку з цим виникла гостра потреба в підготовці вихователів. Серйозні вимоги до фахівців зафіксовані в державних

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>